

„Příloha č. 2 k NGŘ č. 68/2011

POUČENÍ podle § 6 odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, při přijetí odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody

V dne
.....
Jméno, příjmení a datum narození odsouzeného

Čl. 1

Obecné ustanovení

(1) Toto poučení slouží jako prvotní seznámení odsouzeného s jeho právy a povinnostmi podle zákona č. [169/1999 Sb.](#), o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. [345/1999 Sb.](#), kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „řád“) a vnitřního řádu věznice (dále jen „vnitřní řád“) při nástupu do výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „výkon trestu“).

(2) Pro každou věznici stanoví její ředitel se souhlasem Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR vnitřní řád, který stanoví denní rozvrh chodu věznice, činnost odsouzených a jejich podíl na řešení otázek souvisejících se životem ve věznici.

(3) Během výkonu trestu je odsouzený povinen podrobit se vnitřnímu řádu, který rovněž vymezuje druh a obsah činností, které jsou pro jednotlivé skupiny odsouzených buď povinné, nebo dobrovolné.

(4) Okruh konkrétních činností, kterých je odsouzený povinen se zúčastnit nebo které může vykonávat, jsou stanoveny v programu zacházení.

(5) Věznice poučí cizince o jeho právech a povinnostech v mateřském jazyce nebo v jazyce, jemuž rozumí. O poučení se vyhotoví záznam, který cizinec podepíše.

(6) Všem odsouzeným ve výkonu trestu přísluší stejná práva za podmínek a v rozsahu stanoveném v zákoně.

Čl. 2

Příjem a umístování odsouzených

(1) Odsouzený nastupuje výkon trestu v určené věznici. Při přijetí do věznice se u odsouzeného provede osobní prohlídka a potřebná hygienická a protiepidemická opatření.

(2) Po nástupu do výkonu trestu se nově přijatý odsouzený ubytuje v přijímacím oddělení, kde se podrobí preventivní vstupní lékařské prohlídce včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření.

(3) Další umístování do jednotlivých vazebních věznic a věznic (dále jen „věznice“) v souladu s rozhodnutím soudu o zařazení do určitého typu věznice provádí generální ředitelství Vězeňské služby (dále jen „GR VS“) ve spolupráci s ředitelem věznice, ve které odsouzený nastoupil k výkonu trestu. Při rozhodování o umístění odsouzeného do konkrétní věznice se GR VS řídí zejména druhem programů zacházení s odsouzenými realizovanými v jednotlivých věznicích. Rozhodnutí o umístění do konkrétní věznice se bez odkladu sdělí odsouzenému.

Čl. 3

Osobní a další věci

(1) Odsouzený si může u sebe ponechat, v množství přiměřené možnostem jejich uložení v poskytnuté skříňce

- a) písemnosti související s trestním řízením a další úřední písemnosti,
- b) fotografie,
- c) dopisy,
- d) právní předpisy,
- e) vlastní knihy, časopisy a noviny,
- f) kapesní nebo náramkové hodinky, které neobsahují komunikační nebo záznamové zařízení,
- g) psací potřeby,
- h) elektrický holicí strojek,

- i) hrneček na nápoje,
- j) základní hygienické potřeby,
- k) ruční mlýnek na kávu,
- l) věci potřebné k vedení běžné korespondence,
- m) snubní prsten.

(2) K oprávněnosti ponechání věcí s náboženskou symbolikou se vyjadřuje kaplan věznice, případně hlavní kaplan Vězeňské služby.

(3) Vlastní přenosný přijímač napájený z vlastního zdroje, který je jeho součástí, se umožní používat po provedení kontroly technických parametrů ke zjištění, zda nebylo instalováno nežádoucí zařízení. Provedení kontroly zajistí na náklady odsouzeného správa věznice. Odsouzenému se neumožní používání tzv. přehledových radiopřijímačů, skenerů a transponderů signálu do pásma FM.

(4) V případě porušení označení dokumentující neporušenost přijímače po kontrole nesmí odsouzený přijímač užívat, dokud na své náklady neumožní provedení kontroly.

(5) Odsouzenému je umožněno půjčovat si knihy z vězeňské knihovny nebo společenské hry.

(6) O ponechání jiných věcí rozhoduje ředitel věznice nebo jím pověřený příslušník nebo občanský zaměstnanec (dále jen „zaměstnanec“) Vězeňské služby.

Čl. 4

Stravování odsouzených

Odsouzeným je poskytována pravidelná strava v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce, přičemž věznice přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.

Čl. 5

Korespondence

(1) Odsouzený může korespondovat pouze písemnou formou prostřednictvím držitele poštovní licence. Korespondence podléhá kontrole, která zahrnuje též seznámení se s obsahem písemnosti. Pokud obsah korespondence zakládá podezření z přípravy nebo páchaní trestného činu, je tato zadržena a předána orgánu činnému v trestním řízení.

(2) Kontrola korespondence mezi odsouzeným a jeho obhájcem, mezi odsouzeným a advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, anebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, již je Česká republika vázána, je příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv, je nepřipustná.

(3) Korespondence odsouzeného, který nemá žádné finanční prostředky, adresovaná orgánům uvedeným v odstavci 2 se odešle na náklady věznice.

Čl. 6

Přijetí balíčku

(1) Odsouzený má právo jedenkrát za šest měsíců přijmout balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg. Právo na přijetí balíčku vzniká a roční lhůta podle věty první počíná dnem nástupu do výkonu trestu nebo dnem převedení z výkonu vazby.

(2) Balíčky podléhají kontrole zaměstnanců Vězeňské služby. Odsouzenému se nepředají věci, které odporují účelu výkonu trestu nebo které není dovoleno mít u sebe, zejména věci, kterými by mohl ohrozit život a zdraví vlastní nebo jiných osob. Věci, které nemohou být předány odsouzenému a se kterými není třeba naložit podle právních předpisů jiným způsobem, se odešlou na náklady odsouzeného zpět odesílateli, kromě potravin s krátkodobou trvanlivostí nebo prošlou lhůtou spotřeby, které se zlikvidují.

(3) Zakládá-li obsah balíčku nebo jeho nepředaná část důvodné podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu anebo trestného činu odesílatelem balíčku, balíček nebo jeho nepředaná část se spolu s oznámením předá orgánu Policie nebo jinému příslušnému orgánu, a jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, příslušnému orgánu činnému v trestním řízení.

(4) Na balíčky obsahující prádlo, oděv a potřeby k realizaci programu zacházení, pro vzdělávání nebo zájmovou činnost se nevztahují omezení uvedená v odstavci 1.

(5) Balíček nesmí obsahovat cennosti, peníze, zbraně a střelivo, mobilní telekomunikační techniku, telekomunikační a

radiokomunikační techniku, záznamovou a výpočetní techniku a jejich součásti, návykové látky včetně rostlin nebo chemikálií k jejich přípravě, jedy, výbušné nebo pyrotechnické látky, výbušné předměty, nástražné výbušné systémy, léčiva, alkoholické nápoje, výrobky obsahující líh a jiné těkavé látky, výrobky ve skleněném obalu, potraviny podléhající rychlé zkáze, potraviny určené pro sportovce a osoby při zvýšeném tělesném výkonu, výrobky v tlakových nádobách (spreje), tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití jedů výbušnin, zbraní a střeliva, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby návykových látek.

(6) Balíček, na jehož přijetí nemá odsouzený právo nebo jehož přijetí odsouzený odmítl, odešle věznice na náklady odsouzeného odesílateli.

(7) Nemá-li odsouzený finanční prostředky na odeslání nepředaných věcí nebo balíčku odesílateli, odešlou se na náklady věznice a vynaložené náklady se předepíše odsouzenému k úhradě jako náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody.

Čl. 7

Návštěvy

(1) Odsouzený má právo přijímat návštěvy blízkých osob na dobu 3 hodiny během jednoho kalendářního měsíce. Odsouzeného mohou navštívit současně nejvýše 4 osoby, a to včetně nezletilých dětí.

(2) Při návštěvách jsou odsouzení povinni chovat se slušně a ohleduplně k ostatním přítomným osobám. Nesmějí odevzdávat nebo přijímat peníze, dopisy nebo jiné věci, s výjimkou věcí povolených ředitelem věznice nebo jím pověřeným zaměstnancem Vězeňské služby.

(3) Zaměstnanec Vězeňské služby je oprávněn návštěvu přerušit nebo předčasně ukončit bez náhrady, jestliže odsouzený nebo návštěvníci přes upozornění porušují pořádek, kázeň nebo bezpečnost věznice.

Čl. 8

Užívání telefonu

(1) Odsouzený má právo na použití telefonu ke kontaktu s osobou blízkou v době vymezené vnitřním řádem věznice; při tom může použít pouze telefon určený pro tento účel věznicí. Toto právo odsouzeného lze omezit pouze v odůvodněných případech, zejména je-li to nutné k ochraně bezpečnosti nebo práv jiných osob.

(2) Odsouzený má právo na použití telefonu v době vymezené vnitřním řádem věznice ke kontaktu se svým obhájcem nebo advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci.

(3) V zájmu nápravy odsouzeného nebo z jiného závažného důvodu lze odsouzenému povolit použití telefonu ke kontaktu s jinou osobou, než jsou osoby uvedené v odstavcích 1 a 2. Náklady spojené s použitím telefonu hradí odsouzený.

(4) Nejedná-li o telefonáty mezi odsouzeným a jeho obhájcem, mezi odsouzeným a advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci, mezi odsouzeným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu, nebo mezi odsouzeným a mezinárodní organizací, která podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, je Vězeňská služba oprávněna se seznamovat s těmito telefonáty formou odposlechu a pořizovat jejich záznam.

Čl. 9

Nákupy

Odsouzený má právo nakupovat nejméně jedenkrát týdně v prodejně věznice potraviny a věci osobní potřeby, případně věci pro zájmovou a vzdělávací činnost nebo k realizaci programu zacházení. Nákup se uskutečňuje formou bezhotovostní platby z té části peněžních prostředků, s níž může volně disponovat. Ředitel věznice může upřednostnit před nákupem úhradu nákladů na nezbytné léčivé přípravky, potraviny pro zvláštní lékařské účely, zdravotnické prostředky a doplatky za ně, na zdravotní výkony nehrzené nebo částečně hrazené z veřejného zdravotního pojištění a na regulační poplatky nebo spojených s pořízením nezbytných osobních dokladů.

Čl. 10

Příjem peněz

(1) Pokud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, převedou se na jeho účet zřízený a vedený věznicí a odsouzený se o tom vyrozumí. Odsouzený nesmí mít u sebe během výkonu trestu finanční hotovost. Peníze zasláné odsouzenému výslovně na úhradu nákladů na zdravotní služby nehrzené z veřejného zdravotního pojištění, na úhradu regulačních poplatků a na nákup léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků musí být uloženy na zvláštní účet, z něhož lze čerpat peníze pouze na úhradu uvedených nákladů.

(2) Nesouhlasí-li odsouzený s přijetím peněz, peníze se vrátí odesílateli na náklady odsouzeného. Nemá-li odsouzený dostatek finančních prostředků na odeslání, odečte věznice náklady na odeslání z odesílaných peněz. K přijetí peněz zasláných orgány státní správy a příjmu podléhajícího dani z příjmu se nevyžaduje souhlas odsouzeného.

(3) Neuhradí-li odsouzený rozsudkem stanovenou škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, pro který se nachází ve výkonu trestu, pohledávky spojené s trestním řízením, pohledávky vzniklé v souvislosti s poskytnutím nebo zajištěním zdravotních služeb a úhrady regulačních poplatků a doplatků nad rámec veřejného zdravotního pojištění, soudní a správní poplatky a škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil Vězeňské službě během výkonu trestu, může k úhradě za poskytnuté zdravotní služby nehrazené z veřejného zdravotního pojištění a nákupu použít pouze polovinu peněžních prostředků podle odstavce 1 věty první a zbývající část peněžních prostředků může použít jen na úhradu těchto pohledávek; to neplatí pro peníze výslovně zasláné na úhradu nákladů uvedených v odstavci 1 větě třetí.

(4) Účet odsouzeného vedený věznicí není úročen a za jeho vedení se nevybírají poplatky. Peníze v cizí měně, které nelze směnit na českou měnu, se uloží ve věznicí společně s jinými věcmi odsouzeného. Na účtu musí vždy zůstat částka potřebná k úhradě nákladů spojených s cestou odsouzeného z místa výkonu trestu do místa, kde se bude po propuštění zdržovat.

Čl. 11

Práva odsouzených

(1) Každý odsouzený musí mít zabezpečeno

- a) lůžko,
- b) uzamykatelnou skříňku k uložení osobních věcí,
- c) denně osmihodinovou dobu ke spánku,
- d) dobu potřebnou k osobní hygieně, úklidu,
- e) stravování
- f) nejméně jednogodinovou vycházku,
- g) přiměřené osobní volno.

(2) Odsouzenému se zajišťuje právo na poskytování duchovních a dalších služeb sledujících humanitární cíle v rozsahu vyplývajícím ze zvláštních právních předpisů.

(3) Odsouzení se mohou podílet na řešení otázek souvisejících s jejich životem ve věznicí předkládáním návrhů a připomínek zaměstnancům Vězeňské služby.

(4) Odsouzený má právo na poskytování právní pomoci advokátem, jenž má oprávnění v mezích svého zmocnění vést s odsouzeným korespondenci a hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby. Toto právo odsouzeného musí být zajištěno nejpozději do 24 hodin od přijetí žádosti.

Čl. 12

Povinnosti odsouzených

(1) Odsouzený je ve výkonu trestu povinen

- a) dodržovat:
 - 1. stanovený pořádek a kázeň,
 - 2. zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, ve styku se zaměstnancem Vězeňské služby, zaměstnancem státního orgánu nebo jiným občanem zdravit způsobem užívaným v běžném společenském styku, oslovovat je slovy „pane“ nebo „paní“ s připojením funkce nebo příjmení, jsou-li mu známy, a vykat jim,
 - 3. noční klid během osmihodinové doby určené ke spánku,
 - 4. opatření a pokyny k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany,
 - 5. zákaz kouření v místech, kde je to vzhledem k možnému ohrožení zdraví nekuřáků nebo z protipožárních důvodů ředitelem věznice zakázáno,
- b) plnit:
 - 1. pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby,
 - 2. vymezené činnosti vyplývající z programu zacházení,
- c) zachovávat ustanovení vnitřního řádu,
- d) pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce,
- e) vykonávat úklidové práce a výpomocné práce potřebné k zajištění každodenního provozu věznice bez nároku na pracovní odměnu,
- f) v prostorách věznice a v osobních věcech udržovat pořádek a čistotu odpovídající hygienickým normám, dodržovat zásady hygieny,
- g) šetrně zacházet se svěřenými věcmi, dbát o čistotu a udržování poskytnutého oděvu a dalších výstrojních součástí a tyto

udržovat ve stavu způsobilém k užívání,

h) vlastní sportovní oděv a sportovní obuv používat pouze při tělovýchovných a sportovních aktivitách,

i) nepoškozovat cizí majetek,

j) chovat se slušně též k ostatním odsouzeným a oslovovat je způsobem užívaným v běžném společenském styku,

k) umožnit zaměstnancům Vězeňské služby kontrolu svých osobních věcí, pokud své osobní věci uzamyká v uzamykatelné skříňce k uložení osobních věcí, je povinen předat náhradní klíč ředitelem věznice pověřenému zaměstnanci Vězeňské služby,

l) podrobit se:

1. osobní a další prohlídce v zájmu zajišťování vnitřního pořádku ve věznici a vyloučení toho, aby u sebe měl věc, kterou by narušoval účel výkonu trestu,

2. preventivní vstupní, periodické, mimořádné a výstupní lékařské prohlídce v rozsahu určeném lékařem nebo zvláštním právním předpisem, včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování, a opatřením stanoveným orgány hygienické služby; strpět úkony, které souvisejí s jeho identifikací a podrobit se úkonům nezbytným pro zpracování komplexní zprávy,

3. opatřením, která jsou nezbytná k potlačení výroby, držení nebo zneužívání návykových látek a jedů ve věznici,

4. vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit náklady na toto vyšetření,

m) neprodleně oznámit zaměstnanci Vězeňské služby onemocnění, úraz nebo zranění, okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům Vězeňské služby nebo věznicí, pokud se o nich dozví nebo je zjistil,

n) odevzdat do úschovy věznice věci, jejichž držení s ohledem na jejich cenu, množství nebo způsob používání je zakázáno nebo je v rozporu s účelem výkonu trestu,

o) uhradit náklady zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána, a to včetně regulačních poplatků,

p) dbát na dodržování práv ostatních odsouzených a v případě, že se dozví o jejich porušování, neprodleně informovat zaměstnance Vězeňské služby nebo přímo ředitele věznice,

q) oznámit

1. neprodleně věznicí skutečnost, že je poživitelem důchodu, výsluhového příspěvku nebo má příjem podléhající dani z příjmu a z uvedených finančních prostředků zajistit zaslání částky na účet vedený věznicí na úhradu nákladů výkonu trestu ve výši stanovené zvláštním právním předpisem,

2. v případě, že je evidován jako uchazeč o zaměstnání na úřadě práce, tomuto úřadu nástup výkonu trestu,

3. věznicí jméno a příjmení obhájce nebo advokáta, který jej bude zastupovat v jiné věci nebo mu poskytovat právní službu,

4. při příjmu do věznice písemně, zda je účasten důchodového spoření,

5. věznicí změnu zdravotní pojišťovny a změnu osobních či rodinných údajů, které nahlásil při přijetí do výkonu trestu,

(2) Odsouzeným je dále zakázáno:

a) navazovat styky s jinými osobami v rozporu se zákonem nebo s pokynem vydaným na základě zákona,

b) vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky,

c) vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo škodit na zdraví,

d) přechovávat a rozšiřovat tiskoviny nebo materiály propagující národnostní, etnickou, rasovou, náboženskou nebo sociální nesnášenlivost, hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka, násilí a hrubost, tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby a použití jedů výbušnin, zbraní a střeliva, jakož i tiskoviny nebo materiály obsahující popis výroby návykových látek,

e) mít u sebe peníze,

f) hrát hry o peníze, věci, služby nebo jiné úkony,

g) účastnit se loterií a jiných podobných her,

h) tetovat sebe nebo jinou osobu anebo nechat se tetovat, nechat se tetovat nebo mít ve věznici v držení pomůcky k provádění tetování; to platí obdobně také pro jiné způsoby porušování integrity lidské kůže a držení pomůcek k provádění takové činnosti,

i) předstírat poruchu zdraví nebo se úmyslně poškozovat na zdraví,

j) bez souhlasu Vězeňské služby prodávat, směňovat a darovat věci, které má v držení ve věznici,

k) při návštěvách odevzdávat nebo přijímat peníze, dopisy nebo jiné věci, s výjimkou věcí povolených ředitelem věznice nebo jím pověřeného zaměstnance Vězeňské služby,

l) kouřit v místech, kde je to vzhledem k možnému ohrožení zdraví nekuřáků nebo z protipožárních důvodů ředitelem věznice zakázáno.

(3) Vůči odsouzenému, který neoprávněně odmítá plnit své povinnosti a k nápravě nestačí výzva nebo napomenutí, užije Vězeňská služba v rozsahu nezbytně nutném prostředky povolené zákonem.

Čl. 13

Uplatnění práv odsouzených

(1) K uplatnění svých práv a oprávněných zájmů může odsouzený

- a) adresovat stížnosti a žádosti jak státním orgánům České republiky, tak mezinárodním orgánům a organizacím, které jsou na celosvětové i evropské úrovni považovány za součást procesu získávání a prošetřování informací o porušování lidských práv,
- b) žádat o rozmluvu s ředitelem věznice, státním zástupcem, který provádí dozor nad výkonem trestu, soudcem nebo orgánem, který provádí kontrolu věznice.

(2) Odsouzený cizinec má právo obracet se na diplomatickou misi a konzulární úřad státu, jehož je státním občanem, na přijetí konzulární návštěvy a podat žádost o předání k výkonu trestu do státu, jehož je státním občanem, pokud takový postup umožňuje mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(3) Uprchlíci a osoby bez státního občanství mají právo obracet se na diplomatickou misi státu pověřeného chránit jejich zájmy nebo na mezinárodní organizace, jejichž posláním je tyto zájmy chránit.

Čl. 14

Účel výkonu trestu odnětí svobody a program zacházení

(1) Účelem výkonu trestu odnětí svobody je prostředky stanovenými zákonem č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, působit na odsouzené tak, aby snižovali nebezpečí recidivy svého kriminálního chování a vedli po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem, chránit společnost před pachateli trestných činů a zabránit jim v dalším páčání trestné činnosti.

(2) Program zacházení se zpracovává na základě komplexní zprávy o odsouzeném s ohledem na délku trestu, charakteristiku osobnosti a příčiny trestné činnosti.

(3) Komplexní zpráva je shrnutím výsledků psychologického, pedagogického, sociálního, případně lékařského posouzení, hodnocení rizik a potřeb a jiných dostupných materiálů k osobě odsouzeného; její obsah je důvěrný.

(4) Program zacházení obsahuje konkrétně formulovaný cíl působení na odsouzeného, metody zacházení s odsouzeným směřující k dosažení cíle a způsob a četnost hodnocení. Pravidelnou součástí programu zacházení je určení způsobu zaměstnávání odsouzeného, případně jeho účasti na pracovní terapii, vzdělávání anebo jiné náhradní činnosti, směřující k vytvoření předpokladů pro jeho soběstačný život v souladu se zákonem. Pokud u odsouzeného přichází v úvahu více variant programu zacházení, umožní se mu výběr.

(5) V rámci programu zacházení se pro odsouzené nezařazené do výstupního oddělení vytvářejí nejméně 3 měsíce před propuštěním podmínky pro soběstačný život v souladu se zákonem a za tím účelem se aktualizuje program zacházení.

(6) Při vypracování programu zacházení věznice podle potřeby spolupracuje s příslušnými orgány sociálního zabezpečení.

Čl. 15

Kázeňské řízení

(1) Kázeňskou pravomoc nad odsouzenými vykonávají generální ředitel Vězeňské služby a ředitelé věznic. Jiní zaměstnanci Vězeňské služby mohou kázeňskou pravomoc vykonávat, pokud k tomu byli zmocněni generálním ředitelem Vězeňské služby nebo s jeho souhlasem ředitelem věznice.

(2) Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.

(3) Odměnami jsou:

- a) pochvala,
- b) mimořádné zvýšení doby trvání návštěv během jednoho kalendářního měsíce až na 5 hodin,
- c) povolení jednorázového nákupu potravin a věcí osobní potřeby odsouzenému, který jinak tyto nákupy nemůže provádět,
- d) zvýšení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- e) věcná nebo peněžitá odměna až do výše 1 000 Kč,
- f) rozšíření osobního volna na sportovní, kulturní nebo jiné zájmové aktivity až na dobu 1 měsíce,

- g) povolení opustit věznici až na 24 hodin v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení,
- h) přerušeni výkonu trestu.

(4) Kázeňskými tresty jsou:

- a) důtka,
- b) snížení kapesného nejvýše o jednu třetinu až na dobu 3 kalendářních měsíců,
- c) zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce,
- d) pokuta až do výše 5 000 Kč,
- e) propadnutí věci,
- f) umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení,
- g) celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 20 dnů,
- h) umístění do samovazby až na 20 dnů,
- i) odnětí výhod vyplývajících z předchozí kázeňské odměny.

Čl. 16

Omezení a zbavení některých práv a svobod

(1) Po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se omezením některých práv a svobod, jejichž výkon by byl v rozporu s účelem výkonu trestu nebo která nemohou být vzhledem k výkonu trestu uplatněna. Jedná se zejména o práva a svobody

- a) na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí,
- b) svobodu pohybu a pobytu,
- c) zachování listovního tajemství a tajemství jiných písemností, záznamů a zpráv,
- d) na svobodnou volbu povolání.

(2) Po dobu výkonu trestu odsouzeným nepřísluší

- a) právo na stávku,
- b) výkon práva sdružovat se ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích,
- c) zakládat odborové organizace a výkon práva sdružovat se v nich,
- d) právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost,
- e) právo svobodné volby poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnického zařízení.

(3) Odsouzení nemohou ve výkonu trestu zakládat politické strany nebo politická hnutí, vykonávat právo sdružovat se v nich a nemohou vykonávat volené a jiné veřejné funkce.

(4) O omezeních, jež budou uplatněna vůči odsouzenému ve výkonu trestu, proti němuž je vedeno trestní stíhání, a jsou-li splněny důvody vazby, rozhoduje soud podle zvláštního zákona.

(5) Odsouzený cizinec může být předán i bez jeho souhlasu k výkonu trestu do státu, jehož je státním občanem, pokud takový postup umožňuje mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

Čl. 17

Zdravotní péče a regulační poplatky

(1) Odsouzený má právo na zdravotní služby v rozsahu a za podmínek stanovených zejména zákonem o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, zákonem o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů s přihlédnutím k omezením vyplývajících z účelu výkonu trestu.

(2) Odsouzený je povinen při vyšetření nebo ošetření ve zdravotnickém zařízení předložit průkaz pojištěnce.

(3) Odsouzený je povinen nahradit zvýšené náklady střežení a náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení vynaložené Vězeňskou službou, jestliže si úmyslně způsobil nebo jinému úmyslně umožnil způsobil mu újmu na zdraví anebo se opakovaně dopustil porušování léčebného režimu, zneužil zdravotní péči předstíráním poruchy zdraví, nebo z

vlastního rozhodnutí se nepodrobil zdravotní péči, ke které dal předchozí souhlas, nebo o který žádal.

(4) Odsouzený, který má trvalý pobyt na území České republiky nebo je zaměstnancem zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky, je povinen uhradit regulační poplatek, jedná-li se o zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění, za

a) návštěvu, při které bylo provedeno klinické vyšetření u praktického lékaře, praktického lékaře pro děti a dorost, ženského lékaře, nebo za návštěvu, při které bylo provedeno vyšetření u zubního lékaře,

b) návštěvu u lékaře poskytujícího specializovanou ambulantní zdravotní péči, u klinického psychologa nebo u klinického logopeda,

c) návštěvní službu poskytnutou praktickým lékařem a praktickým lékařem pro děti a dorost,

d) recept, na jehož základě došlo k výdeji prvního z balení předepsaných hrazených léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely, bez ohledu na počet hrazených léčivých přípravků nebo potravin pro zvláštní lékařské účely a počet předepsaných balení,

e) využití lékařské pohotovostní služby nebo pohotovostní služby zubních lékařů v pracovní dny v době od 17 do 7 hodin a v sobotu, neděli a ve svátek, není-li tato doba pravidelnou ordinační dobou poskytovatele zajišťujícího pohotovostní službu; regulační poplatek za využití pohotovostní služby se neplatí, pokud dojde k následnému přijetí pojištěnce do lůžkové péče,

f) každý den, ve kterém je poskytována zdravotní lůžková péče.

(5) Nebude-li možno uhradit regulační poplatek vyměřený Vězeňskou službou z účtu odsouzeného vedeného ve věznici, bude dlužná částka sražena z jeho pracovní odměny nebo z peněz v úschově věznice.

(6) Nebude-li dlužná částka uhrazena do propuštění z výkonu trestu, bude vymáhána občanskoprávní cestou.

(7) Odsouzený je povinen uhradit doplatek na částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely. Případný neuhrazený doplatek bude vymáhán obdobně jako regulační poplatek v odstavcích 5 a 6.

(8) Pokud neprokáže při jejich předepsání schopnost úhrady vyššího doplatku, bude mu předepsán nejlevnější na trhu dostupný přípravek, který obsahuje stejnou účinnou látku.

Čl. 18

Výkon trestu matek nezletilých dětí

(1) O povolení mít u sebe a starat se o své nezletilé dítě rozhoduje ředitel věznice.

(2) Při rozhodování o povolení mít u sebe a starat se o své nezletilé dítě přihlíží ředitel věznice k tomu, zda matka o toto dítě nebo jiné své děti předtím, než byla odsouzena, řádně pečovala, k tomu, zda má možnost se o dítě starat po propuštění z výkonu trestu a zda má dostatek vlastních prostředků, aby o dítě mohla řádně pečovat.

(3) Základem programu zacházení je u matky, které bylo povoleno mít u sebe a starat se o své dítě, celodenní péče o dítě.

(4) Matka zajišťuje veškeré potřeby pro dítě z vlastních prostředků.

(5) Ředitel věznice může rozhodnout o zrušení povolení mít ve výkonu trestu u sebe své dítě a starat se o ně, a to na základě negativního vyjádření lékaře nebo klinického psychologa anebo orgánu sociálně-právní ochrany dětí k dalšímu pobytu dítěte s matkou ve věznici. O tomto rozhodnutí ředitele informuje věznice neprodleně okresní soud a orgán sociálně-právní ochrany dětí, v jejichž obvodu se věznice nachází.

(6) Proti rozhodnutí ředitele věznice podle odstavce 6 může odsouzená žena podat do 3 dnů od jeho oznámení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje bezodkladně generální ředitel Vězeňské služby nebo k tomu zmocněný zaměstnanec Vězeňské služby.

Čl. 19

Zvláštní práva mladistvých odsouzených

(1) Mladistvý odsouzený se zařazuje k výkonu trestního opatření odnětí svobody do věznice, která se zaměří především na jeho výchovu a zabezpečení přípravy na budoucí povolání.

(2) Při výkonu trestního opatření mladistvých se přihlíží k jejich psychickým, fyziologickým a věkovým zvláštnostem a stanovením obsahu programu zacházení s mladistvým se vždy sleduje zabezpečení jeho pracovní kvalifikace a soběstačný život v souladu se zákonem.

(3) K formě a obsahu přípravy mladistvého na budoucí povolání věznice požádá o vyjádření zákonného zástupce, pokud s mladistvým ve výkonu trestu udržuje styk a příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí.

(4) Pro mladistvého je účast na stanovené formě vzdělávání a dalších aktivitách programu zacházení povinná, pokud je k ní zdravotně způsobilý; po dobu výuky se mladistvý nezařazuje do práce a jeho vzdělávání se uskutečňuje formou denního

studia.

(5) Mladistvý má právo

a) přijímat návštěvy na dobu 5 hodin během jednoho kalendářního měsíce, přičemž návštěvy zaměstnance obce s rozšířenou působností pověřeného zajišťování sociálně právní ochrany dětí, se kterým mladistvý odsouzený může hovořit bez přítomnosti třetí osoby, se do této doby nezapočítávají,

b) přijmout čtyřikrát ročně balíček s potravinami a věcmi osobní potřeby do hmotnosti 5 kg, přičemž balíček nesmí obsahovat nepovolené předměty včetně tabákových výrobků.

Čl. 20

Výkon trestu velmi nebezpečných odsouzených

(1) Velmi nebezpečným odsouzeným je odsouzený,

- a) který byl odsouzen k výjimečnému trestu,
- b) proti kterému je vedeno trestní stíhání pro zvláště závažný zločin spáchaný během výkonu vazby nebo výkonu trestu,
- c) který se v posledních pěti letech pokusil uprchnout nebo uprchl z výkonu vazby nebo výkonu trestu,
- d) u kterého lze důvodně předpokládat, že ohrozí bezpečnost jiných osob.

(2) Velmi nebezpečný odsouzený se zpravidla umísťuje do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením. Rozhodnutí ředitele věznice o zařazení do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením se vyhotovuje písemně a doručuje se odsouzenému. Proti rozhodnutí může odsouzený podat do 3 dnů od doručení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby.

(3) Velmi nebezpečný odsouzený podle odstavce 1 písm. a) až c) se do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením umístí na dobu nejdéle 90 dnů. Nejsou-li v této době zjištěny důvody podle odstavce 1 písm. d), odsouzený se z tohoto oddělení vyřadí. Jsou-li v této době takové důvody zjištěny, odsouzený se v tomto oddělení ponechá, a to i opakovaně, nejdéle na dalších 180 dnů.

(4) Velmi nebezpečný odsouzený podle odstavce 1 písm. d) se do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením umístí na dobu nejdéle 180 dnů. Nejsou-li v této době zjištěny důvody pro toto umístění, odsouzený se z tohoto oddělení vyřadí. Jsou-li v této době takové důvody zjištěny, odsouzený se v tomto oddělení ponechá, a to i opakovaně, nejdéle na dalších 180 dnů.

(5) Odsouzený zařazený do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením může požádat ředitele věznice o vyřazení z tohoto oddělení má-li za to, že důvody pro takové zařazení nenastaly nebo pominuly. Rozhodnutí o žádosti se vyhotovuje písemně a doručuje se odsouzenému. Proti rozhodnutí může odsouzený podat do 3 dnů od doručení stížnost, která nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby nebo jím pověřený zaměstnanec Vězeňské služby. Byla-li žádost odsouzeného zamítnuta, může ji odsouzený podat znovu až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

Čl. 21

Povinnost hradit náklady spojené s výkonem trestu

(1) Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu. Nelze-li tyto náklady srazit z odměny za práci, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má odsouzený uloženy ve věznici. Výši nákladů výkonu trestu a podrobnosti její úhrady stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Od povinnosti podle odstavce 1 je osvobozen odsouzený po dobu, po kterou

- a) nebyl nezaviněně zařazen do práce, pokud nebyl poživitelem důchodu nebo výsluhového příspěvku nebo neobdržel v kalendářním měsíci peníze na účet v úschově,
- b) nedovršil osmnáctý rok věku,
- c) mu byla poskytována lůžková zdravotní péče, s výjimkou případů uvedených v odstavci 4,
- d) byl zařazen do vzdělávacího nebo terapeutického programu s dobou výuky nebo terapie nejméně 21 výukových hodin týdně,
- e) trest dočasně nevykonával,
- f) byl účasten na soudním jednání v postavení svědka nebo poškozeného.

(3) Ředitel věznice rozhodne o povinnosti odsouzeného nahradit další náklady spojené s výkonem trestu, kterými jsou

- a) náklady na odeslání nepředaných věcí nebo balíčku,

b) náklady na zdravotní služby poskytnuté v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána a na regulační poplatky,

c) náklady na vyšetření ke zjištění, zda neužil návykovou látku, v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky,

d) zvýšené náklady na zdravotní služby.

(4) Zvýšenými náklady na zdravotní služby podle odstavce 3 písm. d) se rozumí zvýšené náklady na střežení a náklady na dopravu a předvedení do zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb mimo objekty spravované Vězeňskou službou, jestliže odsouzený

a) si úmyslně způsobil nebo jinému úmyslně umožnil způsobit mu újmu na zdraví anebo se opakovaně dopustil porušování léčebného režimu,

b) zneužil poskytnutí zdravotních služeb předstíráním poruchy zdraví, nebo

c) se z vlastního rozhodnutí nepodrobil poskytnutí zdravotní služby, k níž dal předchozí souhlas nebo o kterou požádal.

.....
.....
.....
.....

Vyjádření odsouzeného, zda výše uvedenému textu rozumí

.....
Podpis odsouzeného

Poučení provedl:

.....
Hodnostní označení, jméno, příjmení, funkce a podpis
příslušníka Vězeňské služby".